

Що варто передбачити в проєкті договору про закупівлю щодо його розірвання. Бонус-зразок додаткової угоди

На просторах «ПРОЗОРРО» нерідко можна зустріти проєкт договору про закупівлю, що не передбачає умов щодо дострокового розірвання договору або ж односторонньої відмови від такого договору, або ж містить таку розмиту вказівку: «*Розірвання договору здійснюється відповідно до законодавства*». Обидва ці варіанти є невдалими, адже в разі порушення зобов'язання однією зі сторін це не дозволять іншій стороні просто відмовитися від не вигідного договору. І це тому, що відповідно до статті 525 Цивільного кодексу України **одностороння відмова від зобов'язання або одностороння зміна його умов неприпустима, якщо інше не встановлено договором або законом**.

Аналогічна норма міститься і в Господарському кодексі України, згідно з частиною 1 статті 181 якого зміна та розірвання господарських договорів в односторонньому порядку неприпустимі, якщо інше не передбачено законом або договором.

Одразу зазначимо, що дуже незначна кількість законодавчих норм прямо допускає односторонню відмову від договору. Одним з таких винятків є частина 2 статті 849 Цивільного кодексу України, відповідно до якої якщо підрядник своєчасно не розпочав роботу або виконує її настільки повільно, що закінчення її у строк стає явно неможливим, то замовник має право відмовитися від договору підряду та вимагати відшкодування збитків. Такі винятки лише підтверджують загальне правило (стаття 525 Цивільного та частина 1 статті 181 Господарського кодексів України).

Тому при укладенні договорів про закупівлю наполегливо радимо включати до їх змісту застереження щодо можливості та порядку односторонньої відмови від договору / зобов'язання. Приклади таких застережень пропонуємо нижче.

У розділі «ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН» договору про закупівлю пропонуємо зазначити, наприклад, написане далі:

6.1. Замовник має право: 6.1.1. Достроково розірвати цей Договір в односторонньому порядку в разі істотного порушення зобов'язань Постачальником, повідомивши про це останнього не менш як за один календарний місяць до дня розірвання договору. Істотним порушенням вважатимуться такі порушення: *(навести вичерпний перелік залежно від предмета договору)*. У такому випадку договір вважатиметься розірваним з дати, зазначеної в повідомленні про його розірвання.

Якщо замовник прагне до дзеркального відображення прав та обов'язків, то аналогічна норма може бути прописана і для учасника (постачальника):

6.2. Учасник має право: 6.2.1. Достроково розірвати цей Договір в односторонньому порядку в разі істотного порушення зобов'язань Замовником повідомивши про це останнього не менш як за один календарний місяць до дня розірвання договору. Істотним порушенням вважатимуться такі порушення: *(навести вичерпний перелік залежно від предмета договору)*. У такому випадку договір вважатиметься розірваним з дати, зазначеної в повідомленні про його розірвання.

При визначенні мінімального строку для завчасного повідомлення про розірвання договору слід орієнтуватися на строк, необхідний замовнику для укладення нового договору про закупівлю на заміну достроково розірваному.

Право на односторонню відмову від договору можна викласти і в такій формі:

6.3. Кожна із Сторін Договору має право в односторонньому порядку розірвати цей Договір (відмовитись від цього Договору) у разі істотного порушення Договору (невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за цим Договором) іншою Стороною, письмово повідомивши про це іншу Сторону шляхом направлення листа на електронну пошту, зазначену в «ПРИКІНЦЕВИХ ТА ПЕРЕХІДНИХ ПОЛОЖЕННЯХ» цього Договору, з накладанням КЕП уповноваженої особи Сторони або вручення оригіналу листа представнику іншої Сторони особисто під підпис за 10 (десять) календарних днів до дати розірвання цього Договору. У даному випадку Договір вважається розірваним в односторонньому порядку через 10 днів з дати отримання іншою Стороною письмового повідомлення про розірвання цього Договору.

Як бачите, у цьому прикладі не міститься вичерпного переліку порушень, які можуть стати підставою для одностороннього розірвання договору. Застерігаємо, що така редакція стане в замовника із залізною фінансовою дисципліною, коли порушення зі сторони замовника виключено, а натомість будь-яке порушення з боку постачальника може мати наслідком односторонню відмову від договору.

Також до розділу «СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ» договору про закупівлю варто зазначити універсальний метод, яким користується велике коло замовників у разі необхідності розірвання договору про закупівлю за взаємною згодою сторін ([див Зразок додаткової угоди](#)). Наприклад:

10. Строк дії Договору: 10.1. Цей Договір може бути розірваний за взаємною згодою Сторін шляхом укладення додаткової угоди до цього Договору, а також в односторонньому порядку у випадках, передбачених у цьому Договорі.

Водночас зауважимо, що така норма має радше характер нагадування сторонам про їхні

права та обов'язки. Зрозуміло, що розірвання договору за взаємною згодою сторін може бути незалежно від згадки про таку можливість безпосередньо в тексті договору.

Більше щодо договору про закупівлю читайте на порталі RADNUK.COM.UA в статтях:

[«Правомірність застосування статті 631 ЦКУ у договорах про закупівлю»;](#)

[«Вісім важливих підстав для зміни істотних умов договору про закупівлю».](#)